

Consultatie: Conceptwetsvoorstel voor de implementatie van de herziende EU richtlijn hernieuwbare energie, over de artikelen gericht op het versnellen van vergunningsprocessen¹ voor hernieuwbare-energieprojecten

**RED III betekent kennelijk een versnelde vernietiging van de natuur en het milieu, waarbij daadwerkelijk niets meer geschuwd wordt.
RED III, de laatste stohalm voor het falende beleid, van EU en de Nederlandse overheid.**

¹ Blind voor de gevolgen, net als Huntington beach California 1930. WvW 190325.

↑ Voor wie belangrijk

De herziene richtlijn heeft effecten voor:

- bevoegd gezagen
- initiatiefnemers van hernieuwbare-energieprojecten
- belanghebbenden bij hernieuwbare-energieprojecten

- **Valse weergave: REDII ontnemt burgerrechten en dit wordt niet vermeld.**

↑ Wat verandert er?

De herziene richtlijn maakt het mogelijk om onder voorwaarden af te wijken van natuur- en milieuregelgeving. Specifiek zijn dit de effecten:

- vergunningprocedures worden gestroomlijnd, onder andere door het stellen van maximale termijnen.
- hernieuwbare-energieprojecten worden geacht van hoger openbaar belang te zijn en de volksgezondheid en de openbare veiligheid te dienen. Dit kan een voordeel bieden bij de ADC-toets.
- Binnen zogenaamde versnellingsgebieden kan de milieueffectbeoordeling (projectmer) en eventueel passende beoordeling en soortenbeschermingstoets vervangen worden door een screening. Voorwaarde is dat bij de aanwijzing van het versnellingsgebied een uitgebreide milieueffectbeoordeling (planmer) is verricht (en eventueel passende beoordeling en soortentoets), waaruit blijkt dat er geen significante natuur- en milieueffecten verwacht worden.
- Als uit de screening blijkt dat er ook op projectniveau geen aanzienlijke natuur- en milieueffecten verwacht worden, kan het project flora-en faunavergunningvrij doorgang vinden.
- Als uit de screening blijkt dat er toch effecten zijn, kunnen deze effecten in bepaalde gevallen financieel gecompenseerd worden.

Vermeende DDR stijl van bestuur

↑ [Relevante documenten](#)

 Conceptwetsvoorstel REDIII - versnellen	PDF	(175 kB)	Downloaden
 Memorie van Toelichting REDIII - versnellen	PDF	(563 kB)	Downloaden
 Beleidskompas implementatie REDIII - versnellen	PDF	(217 kB)	Downloaden

- **Dus breder dan zon&wind:** aanwijzen gebieden versnelde uitrol hernieuwbare energie en gebieden netwerk- en opslaginfrastructuur
- **De inzet van Judaspenningen:** financiële voorschriften voor een hernieuwbare energieproject, "afkopen" van natuurschade
- **Geitenpaadjes wetgeving:** "screening" hernieuwbare energie

↑ [Ondersteunende documenten](#)

De volgende documenten geven extra informatie. U kunt niet op deze documenten reageren.

- **Te implementeren regeling RICHTLIJN (EU) 2023/2413 VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD**
[Bron: eur-lex.europa.eu](https://eur-lex.europa.eu)
- **RVO - REDIII - Versnellingsgebieden**
[Bron: www.rvo.nl](https://www.rvo.nl)

- **21 februari 2026** - Uiterste datum voor de aanwijzing van **tenminsten 1 gebied** in Nederland. Op deze datum volgt de definitieve aanlevering van de aangewezen gebieden bij de EU.

- **Tenminste 1 gebied ?** Wijs pro-forma een miniscuul stukje Noordzee aan. Welnee, we doen gewoon alles ! Zie hieronder:

Wat zit er al in de mapping?

Het ministerie van Klimaat en Groene Groei draagt zelf ook gebieden aan voor de mapping. Alle voorgenomen (rijks)initiatieven worden opgenomen. Deze hoeven niet nogmaals aangedragen door provincies of gemeenten.

De volgende programma's zijn opgenomen in de mapping:

- Nationale Omgevingsvisie
- Nationaal Plan Energiesysteem
- Ontwerp Programma Energie Hoofdstructuur
- Programma Noordzee
- Cluster Energie Strategieën
- Structuurvisie buisleidingen
- Opwek Energie op Rijksvastgoed
- Nationaal Programma Regionale Energie Strategieën
- Meerjarenprogramma Infrastructuur Energie en Klimaat

Voor alle nieuw te starten plan-MER-procedures voor hernieuwbare energie waar het ministerie opdrachtgever is, is besloten om de mogelijkheid om conform RED III te werken altijd te verkennen.

Het conceptwetsvoorstel gaat over zuivere implementatie van een EU richtlijn, waarbij het aantal keuzes beperkt is. Voor de consultatie zijn wij benieuwd naar uw zienswijze op de volgende keuzes:

- Algemene zienswijze en verwachte effecten van het wetsvoorstel

Zolang de SMB-richtlijn hier te lande door de Nederlandse overheid als Europese lidstaat niet **correct** is geïmplementeerd is (een verplichting uit het loyaliteitsbeginsel) en de nuttige doorwerking daarvan niet in voldoende mate is verzekerd (een verplichting uit het doeltreffendheidsbeginsel) de bevoegde nationale autoriteiten, inclusief de nationale rechterlijke instanties, verplicht zijn om alle noodzakelijke maatregelen te treffen om het verzuim van een milieubeoordeling te herstellen.

Overheid, provincies en gemeenten zijn zelfstandig SMB-plichtig zolang de nationale overheid faalt in de implementatie van het Unierecht. Dat Unierecht dient met voorrang te worden toegepast. Dat brengt met zich dat het nalaten dat Unierecht te implementeren en de doorwerking te verzekeren **er geen beroep kan worden gedaan op procedurele autonomie van de lidstaat en op (proces)regels van nationaal recht**. Nationale rechterlijke instanties zijn immers niet bevoegd om aan de nationale bepalingen voorrang te geven boven het Unierecht waarmee zij in strijd zijn, al was het maar tijdelijk. Dan zou immers afbreuk worden gedaan aan de uniforme toepassing van het Unierecht.

De SMB-richtlijn inhoud: Vooraf moet met wetenschappelijke zekerheid vastgesteld zijn dat geen verslechtering in de leefomgeving optreedt. De bepalingen daarvoor zijn voldoende nauwkeurig en onvoorwaardelijk. Daarbij dient het aspect gezondheid een zelfstandig onderdeel te zijn dat in de breedste zin getoetst moet zijn. De SMB-richtlijn heeft directe werking en kan niet worden omzeild of buiten toepassing worden gelaten.

Citaat RICHTLIJN 2014/52/EU Artikel 3: 1. *Bij de milieueffectbeoordeling worden de directe en indirecte aanzienlijke effecten van een project per geval op passende wijze geïdentificeerd, beschreven en beoordeeld op de volgende factoren: a) de bevolking en de menselijke gezondheid [...en verder...]*

Beoordeling aan de hand van de kernprincipes van de SMB-richtlijn:

1. Gezondheid van de mens:

Het **milieubeleid** vereist dat de gezondheid van de mens wordt beschermd. In de NRD wordt aandacht besteed aan milieueffecten zoals **geluid**, **slagschaduw**, en **externe veiligheid**, die relevant zijn voor de gezondheid van de mens. Belangrijk is dat deze effecten worden toegelicht met betrekking tot de **gezondheidsimpact**, vooral op lange termijn.

2. Voorzorgsbeginsel:

De SMB-richtlijn vereist dat het beleid is gebaseerd op het voorzorgsbeginsel, wat betekent dat risico's voor het milieu en de gezondheid moeten worden voorkomen, onderbouwd door wetenschap conclusies..

3. Integraal milieueffectonderzoek:

De **SMB-richtlijn** vereist een **integraal milieueffectbeoordeling** die voorafgaand aan het besluit over een plan of project moet worden uitgevoerd. De NRD is de eerste stap in de **MER-procedure** en bespreekt onvoldoende de reikwijdte en detailniveau van de **milieueffectbeoordeling** die nog moet worden uitgevoerd.

4. Hoog beschermingsniveau:

Doel van de SMB-richtlijn is om een hoog niveau van milieubescherming te waarborgen.

Volgens artikel 6, lid 4, van de MER-richtlijn dient het betrokken publiek in een vroeg stadium reële mogelijkheden tot inspraak in de in artikel 2, lid 2, bedoelde milieubesluitvormingsprocedures te krijgen en heeft het daartoe het recht, **wanneer alle opties open zijn**, opmerkingen en meningen kenbaar te maken aan de bevoegde instantie(s) voordat het besluit over de vergunningsaanvraag wordt genomen. Deze bepaling is gebaseerd op artikel 6, lid 4, van het Verdrag van Aarhus, dat bepaalt dat elke Partij voorziet in vroegtijdige inspraak, **wanneer alle opties open zijn** en doeltreffende inspraak kan plaatsvinden.

De huidige windturbine situatie is al **absoluut onacceptabel** en vormt een directe schending van het *Nevele-arrest* en het *Verdrag van Aarhus*

Daarnaast voldoet de Nederlandse MER niet aan de SMB-richtlijn: gezondheid is/wordt niet als zelfstandig onderwerp onderzocht. Het gezondheidsperspectief van omwonenden wordt totaal gebagatelliseerd.

Naast de gevolgen voor de volksgezondheid is er sprake van **ernstige milieuvervuiling door windturbine erosie**.

Erosie met impact op de voedsel-keten en daardoor op de volksgezondheid :

- Via grasland, naar de impact op dieren en naar de mens.
- Via teeltproducten naar mens en dier.
- Via de luchtwegen van mens en dier.
- Via grondwater naar drinkwater voor mens en dier.

Erosie:

Erosie van windturbine bladen moet ruim, breed en diepgaand onderzocht worden: fijnstof en de componenten binnen deze fijnstof zoals Bisfenol A en Epichloorhydrine. Waarbij het om neerslag gaat en om **een inhaleerbare fractie** die met 300km/h wordt weggeslingerd over grote afstand. Daarnaast worden coating stoffen gebruikt als Bisfenol A en/of Butylphenol. De RIVM "quick scan" ² waarbij notabene leveranciers geen medewerking wilden verlenen, evenmin als de branch organisatie, is onvoldoende in het licht van de SMB en het **voorzorg beginsel**, zoals ook in de omgevingswet is opgenomen. Het RIVM noemt immers als optie voor meer onderzoek onder andere onderzoek naar de samenstelling van de coatings die daadwerkelijk op Nederlandse windturbines worden gebruikt. En vergeet de wieken voor het gemak.

Daarnaast moet er onderzoek gedaan worden naar de impact op de voedsel-keten: via grasland, naar de impact op dieren en naar de mens. Via teeltproducten naar de mens. Via grondwater naar drinkwater voor mens en dier.

De initiatiefnemers van Windturbines zullen hun inkoop/aankoop positie moeten gebruiken om opening van zaken af te dwingen bij leveranciers om data beschikbaar te stellen voor de MER, **om potentiële persoonlijke aansprakelijkheid te voorkomen.**

N.b. Over het rapport van Royal HaskoningDHV ³, dat is een ingenieursbureau met directe belangen in de windindustrie (lid van NEDZERO en neemt deel aan opinie beïnvloeding via NEDZERO aldus hun website) en geen wetenschappelijk instituut.

Een verklaring wat er dan wel van al die beschadigde wieken afkomt wordt niet gegeven. WindWiki probeert een meer logische verklaring gegeven ⁴.

De situatie in Duitsland, Wissenschaftliche Dienste Zu einem Einzelaspekt der Erosion von Rotorblättern von Windrädern: In Deutschland werden mit Stand 2019 ca. 31.000 WEA betrieben. Grob vereinfacht betrifft der Erosionsschaden die äußeren 10 m eines Rotorblattes (in Abhängigkeit von der Blattlänge kann dies variieren). Von Erosion betroffen ist nur die Vorderkante des Rotorblatts, das heißt, dass nur eine Flächenseite der Dreieck-Form berechnet werden muss. Die geschätzte Profilbreite in 10 m Entfernung von der Spitze beträgt 2 m. Damit ergibt sich ein Dreieck mit einer Kantenlänge von 10 m und einer weiteren Kantenlänge von 2 m. Hieraus leitet sich eine maximal betroffene Oberfläche von ca. 10m² ab. Die Beschichtungsstärke beträgt bis zu 5 mm. Sollten nach vier Jahren die komplette Beschichtung im betroffenen Bereich erodiert sein, ergibt sich (mit einer spezifischen Dichte von 1,2 t/m³) ein maximaler Materialabtrag von 1.395 t/a für alle deutschen WEA. (FRAUNHOFER IWES Dezember 2020 ⁵).

Ofwel: 1395 ton erosie per jaar / 31000 IWT's = **11.25 kg erosie per IWT per jaar** gerekend over een oppervlakte van slechts 10m²
Waarom zou slijtage in Duitsland ernstiger zijn dan in Nederland ?

² <https://www.rivm.nl/publicaties/eerste-inzicht-in-emissies-van-chemische-stoffen-bij-wind-op-land-resultaten-quickscan>

³ <https://stateninformatie.flevoland.nl/Documenten/DOCUVITP-3341055-v5-Mededeling-m-b-t-Motie-Windmolens-en-Bisfenol-A.PDF>

⁴ <https://www.windwiki.nl/bisfenol-a-uit-turbinebladen/>

⁵ <https://www.bundestag.de/resource/blob/817020/27cf214cfbeaac330d3b731cbbd8610b/WD-8-077-20-pdf-data.pdf>

Foto's van maart 2025. Nordex turbines Moerdijk 170meter tip, nu in reparatie. Start proefdraaien juni 2021 ⁶ Binnen 4 jaar !

Slijtage bij "slechts" 170meter tiphoogte is in Nederland is net als Duitsland, ook ernstig. Gedegen MER onderzoek blijkt noodzakelijk.

⁶ <https://windenergie-nieuws.nl/07/windpark-industrieterrein-moerdijk-levert-eerste-stroom/>

Laag Frequent Geluid:

Tegelijkertijd ondervinden omwonenden aanzienlijke gezondheidsklachten door **laagfrequent geluid (LFG)** en infrasone trillingen. Ondanks deze duidelijk schadelijke gevolgen negeert de overheid de *SMB-richtlijn*, die voorziet in het voorzorgsbeginsel in plaats van een omgekeerde bewijslast.

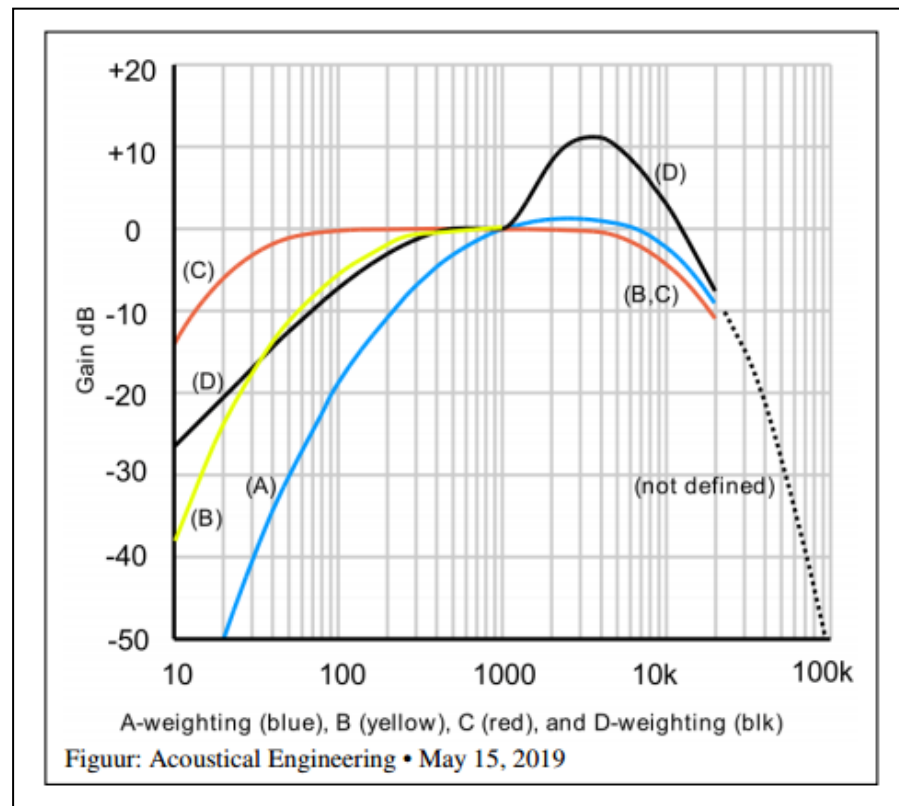
LaagFrequentGeluid, de mening van de Omgevingsdienst,Groningen (ODG) en Regionale Uitvoeringsdienst Drenthe (RUDD)⁷:

Bij de vergunningverlening hebben we gezien dat een deel van de ingebrachte zienswijzen en bezwaren betrekking hebben op de vrees van geluidhinder door lage (brom)tonen afkomstig van windturbines. Tot nu toe werden deze opmerkingen **gepareerd** (!) door te stellen dat er geen 'eigen' norm is voor LFg en/of dat deze lage frequenties (onder de 100-125Hz) worden meegenomen in het gehele spectrum van het geluid van de windturbines. Uit onderzoek (M. Reedijk, I. van Kamp, J. Hin, juli 2021: Factsheet gezondheidseffecten van windturbinegeluid, RIVM) blijkt dat het aandeel laagfrequent geluid in de totale geluidemissie van windturbines niet anders is dan bij andere alledaagse geluidbronnen. Hoewel de uitkomsten van dit onderzoek niet worden bestreden wordt opgemerkt dat de geluidimmissie wel degelijk een **significant groter aandeel aan LFg kan bevatten**. Uit ervaring met LFg-klachten van zowel windturbines als andere geluidbronnen zien we een aantal terugkerende punten. Zo komen de klachten uit een groot gebied rondom de bron. Vermoedelijke oorzaak hiervan is het gegeven dat de lage tonen van geluid verder dragen dan de hoge en middelhoge tonen. Daarnaast geven de klachten ook het beeld dat de hinder in huis wordt ervaren. De huidige

systematiek van milieu gerelateerde geluidnormering in Nederland is voornamelijk gebaseerd op het immissieniveau op de gevel tenzij het om aanpandigewoningen gaat. In de Wet geluidhinder en het Bouwbesluit kennen we wel de bescherming van het binnenniveau. Maar daarbij zien we dat in de berekeningen van de geluidwering alleen gebruik wordt gemaakt van de octaafbanden van 125, 250, 500, 1000 en 2000Hz. Lagere frequenties worden niet meegenomen. Hierdoor blijft het onduidelijk in hoeverre LFg wordt tegengehouden door de karakteristieke geluidwering van gevels en daken. De Lden en Lnight wordt uitgedrukt in dB. In feite gaat het om een A-gewogen geluidniveau. Dit is een weegfilter op het lineaire geluiddrukkniveau zoals door een geluidmeter wordt geregistreerd en waarop een **correctie** voor het menselijk gehoor wordt toegepast (De zogenaamde A-weging).

Bij deze A-weging is de correctie voor lage tonen veel groter omdat het menselijk oor minder gevoelig is voor de lage tonen (zie figuur).

Hierdoor zal ook bij een behoorlijk aandeel aan lage tonen in een geluidsspectrum er niet snel sprake zijn van een overschrijding van de norm. Voor grotere industriële activiteiten of bij muziekgeluid (van live evenementen) wordt steeds vaker gebruik gemaakt van de C-weging (zie figuur). Bij de C-weging worden de lage tonen veel minder sterk gecorrigeerd. **Hiermee wordt een meer realistischer bijdrage van het geluid op grotere afstand berekend.**

⁷ Omgevingsdienst,Groningen (ODG) en Regionale Uitvoeringsdienst Drenthe (RUDD): NRD Nationale Windturbine bepalingen.Zienswijze 86679799

Huidige windturbines:

Het ontbreken van gedegen wetenschappelijk en peer-reviewed onderzoek op dit gebied is niet alleen nalatig maar ook onverantwoord, vooral omdat in het buitenland reeds ernstige gezondheidsklachten zijn aangetoond. Zo zijn de afstandsnormen daar aangepast tot wel **tien keer de tiphoogte van windturbines**, terwijl de overheid hier onder invloed van de windlobby onderzoek doelbewust achterwege laat. Dit is niet in overeenstemming met de grondwet, het burendrecht of de afgelegde eed van de verantwoordelijke bestuurders.

Gegeven deze bekende feiten zijn de **mogelijke gevolgen alarmerend**. Persoonlijke aansprakelijkstellingen en massaclaims liggen in het verschiet, wat voorkomen moet worden. Hernieuwbare-energieprojecten mogen alleen doorgang vinden als zij daadwerkelijk voldoen aan het algemene belang van volksgezondheid en openbare veiligheid. Echter, in dit geval is het tegendeel waar. Onderzoek van het Duitse Umweltbundesamt toont aan dat de volksgezondheid door windturbines achteruitgaat. Belangrijke bevindingen zijn onder meer:

- Hoge percentages slaapstoornissen (meta-onderzoek).
- Bij een geluidnorm van 47 dB(A) is 48% van de omwonenden ernstig gehinderd.
- Laagfrequent geluid wordt krachtig gemeten, wat een normering noodzakelijk maakt.
- Een geluidniveau van 35 dB(A) resulteert in 10% ernstig gehinderden, met een scherpe stijging daarboven.
- De aanbevolen afstandsnorm van 10 keer de tiphoogte wordt in Nederland niet toegepast.

Gezien deze resultaten is de verdere uitrol van windturbines een duidelijke schending van de *SMB-richtlijn*. Dit conceptwetsvoorstel ondermijnt niet alleen de democratie op lokaal niveau, maar vormt ook een directe aanval op de grondwet. Deze situatie mag en kan niet worden toegestaan.

De samenleving verwacht eerlijkheid en transparantie van de overheid. Het is van essentieel belang dat de overheid haar verantwoordelijkheid neemt en daadwerkelijk de volksgezondheid en het milieu vooropstelt, in plaats van de belangen van een specifieke lobby te dienen. Dit vergt onmiddellijke actie om deze onacceptabele situatie te corrigeren en verdere schade aan omwonenden en hun rechten te voorkomen.

Dit voorstel laat toe dat allerlei on-getestte technologieën op de bevolking worden losgelaten.

Na de HCH (Lindaan), Dioxine, Asbest, PFAS schandalen (en vul de lijst zelf verder aan), wordt het tijd dat de overheid meer prudent handelt.

Een meer prudente milieu benadering is op zijn plaats gezien de historische blunders op het gebied van energie winning en gezondheid-, milieu- en landschap-vernieling: Nederland buiten de randstad als wingewest: Veengebieden afsteken om het turf, resulterend in het huidige grote veen CO2 probleem (of methaan GWP 28 bij vernatting), Kolen delven ten koste van stoflonen, steenbergen, fijnstof- en CO2-uitstoot, Aardoliewinnig ten koste van ondergrondse vuilwater injectie, Gaswinning ten koste van verzakking en bevingen.

En heel stilletjes worden:

- **Alle Waterstof-fabriek voornemens en -transport en -opslag, niet benoemd.**
- **De Amoniak-fabriek voornemens en -transport en -opslag en -vervoer over weg en spoor niet benoemd.**

Vraag2

- In het wetsvoorstel is ervoor gekozen de bevoegdheid voor het aanwijzen van versnellingsgebieden te leggen bij het Rijk en bij de provincies. Het Rijk als verantwoordelijke voor de doelstelling van de richtlijn en de provincies als gebiedsregisseur bij de energietransitie. Een andere keuze zou kunnen zijn om ook gemeenten deze bevoegdheid te geven.

De RED III bevoegdheid moet aan helemaal geen enkel bestuursorgaan gegeven worden.

Volgens het verdrag van Aarhus is er een participatieplicht bij alle activiteiten waarbij het milieu wordt beïnvloed. Dit betekent dat de bevoegdheid op het niveau van gemeenten moet komen te liggen. Alleen op dat niveau voelen mensen nog enige betrokkenheid (hoewel zeer gering) bij alle besluiten die ze van bovenaf te verduren krijgen.

Het probleem wordt verder verergerd door de concentratie van beslissingsmacht bij het Rijk en de provincies, die negatieve besluiten van gemeenten tegenwerken via juridische stappen.

Dit ondermijnt lokaal bestuur en burgerinspraak.

De Omgevingswet wordt genegeerd en uitgekleeft.

Gemeenten moeten de regie behouden als vergunningverlenende instanties en verantwoordelijke partijen voor participatie. Alleen via hen kunnen burgers democratische invloed uitoefenen op hun directe leefomgeving, zoals beoogd in de Omgevingswet.

De overheid moet zich richten op duurzame en schone alternatieven zoals kernenergie, daar hebben we door activisme volledig de boot gemist. Door dit activisme zijn we veel te lang energie blijven opwekken met kolen, olie en gas.

Het huidige beleid schaadt de democratie, de rechtsstaat, gezondheid en het milieu en moet daarom dringend worden herzien.

Het windproject N33 is 1 van de foute voorbeelden van de doorzetmacht.

Vraag3

- De richtlijn biedt de mogelijkheid om de bepaling dat hernieuwbare-energieprojecten van hoger openbaar belang worden vermoed te zijn te beperken. Van deze mogelijkheid tot beperking wordt geen gebruik gemaakt. Zo worden de mogelijkheden die de herziene richtlijn biedt maximaal benut.

Dit is geen vraag, maar een standpunt formulering.

Deze EU richtlijn past niet bij het overvolle Nederland.

Na de Natura2000 postzegeltjes, die door Nederland zelf zijn ingebracht. en de stikstoffuik die we zijn ingezwommen is de conclusie duidelijk:

Deze richtlijn moet helemaal niet benut worden en zeker niet maximaal : doe maar 1 postzegeltje vanwege de EU verplichting !

Via de toelichting valt te lezen:

Het ministerie van Klimaat en Groene Groei draagt zelf ook gebieden aan voor de mapping. Alle voorgenomen (rijks)initiatieven worden opgenomen. Deze hoeven niet nogmaals aangedragen door provincies of gemeenten.

De volgende programma's zijn opgenomen in de mapping:

- *Nationale Omgevingsvisie*
- *Nationaal Plan Energiesysteem*
- *Ontwerp Programma Energie Hoofdstructuur*
- *Programma Noordzee*
- *Cluster Energie Strategieën*
- *Structuurvisie buisleidingen*
- *Opwek Energie op Rijksvastgoed*
- *Nationaal Programma Regionale Energie Strategieën*
- *Meerjarenprogramma Infrastructuur Energie en Klimaat*

Voor alle nieuw te starten plan-MER-procedures voor hernieuwbare energie waar het ministerie opdrachtgever is, is besloten om de mogelijkheid om conform RED III te werken altijd te verkennen.

Ofwel alle fragmenten en oprispingen uit een het totaal ongecoördineerd energie beleid worden via de "mapping" ingebracht als RED III. Allerlei programma's die niet voldoen aan de SMB-richtlijn voor MER procedures.

De huidige aanpak van hernieuwbare-energieprojecten is onzindelijk **en onacceptabel**. Hoewel deze projecten door projectontwikkelaars als van hoger openbaar belang worden bestempeld, dienen zij onderworpen te worden aan een passende beoordeling volgens *artikel 6 lid 3 van de Habitatrichtlijn* en de *Milieu-Effectrapportage* (MER). Iedereen, inclusief het Rijk, moet zich aan de wet houden. Het is beslist onjuist dat windturbines en zonnepanelen worden uitgezonderd van toetsing, gezien de welbekende negatieve gevolgen.

Deze negatieve gevolgen zijn aanzienlijk. Windturbines vervuilen onze drinkwatervoorziening met niet-afbreekbare giftige stoffen afkomstig van de wieken.

Daarnaast veroorzaken zij onherstelbare schade aan Natura 2000-gebieden en strikt beschermde soorten, waaronder vogels en vleermuizen van *lijst IV*

Habitatrichtlijn, die zich te pletter vliegen of exploderen bij contact met de turbines. Geluidsoverlast in de vorm van laagfrequent geluid (LFG) en onophoudelijke bromtonen leidt tot ernstige gezondheidsproblemen voor omwonenden. Ook zonnepanelen vervuilen de grond met schadelijke chemische stoffen. Dat deze problemen stelselmatig worden genegeerd is onverdedigbaar.

Er is een **schoon en haalbaar alternatief** dat consequent wordt vermeden: kernenergie. Het regeerakkoord stelt vier kerncentrales voor, maar de focus blijft op instabiele energiebronnen zoals wind en zon, waarvoor waardevolle bossen worden gekapt en bruinkool wordt gestookt als het niet waait of de zon niet schijnt. Bovendien leidt de grootschalige installatie van kabels tot lekstroom en andere problemen, die eveneens niet worden geëvalueerd. Deze eenzijdige benadering is niet waardig voor een rechtsstaat.

De EU-wetgeving biedt echter mogelijkheden om de gevolgen te beperken. Het is de plicht van een democratisch land als Nederland om hiervan gebruik te maken. Lokaal belangrijke belangen, zoals natuurbehoud, veiligheid, LFG, vervuiling en afvalproblematiek, moeten worden beschermd. Zelfs als deze beperkingen tot nu toe niet zijn toegepast, is het cruciaal dat de mogelijkheid tot beperking openblijft in de richtlijn. Checks and balances zijn essentieel, vooral met de prioritering en versnelling die REDIII beoogt.

Daarbij voldoen de huidige richtlijnen niet aan de wettelijke en morele verplichtingen van de overheid. Dit is in strijd met het *Nevele-arrest* en het *Verdrag van Aarhus*. De overheid negeert bovendien de *SMB-richtlijn* door het voorzorgsbeginsel en de omgekeerde bewijslast niet in acht te nemen. Gezondheidsklachten door LFG en trillingen, zoals in het buitenland al zijn aangetoond, worden niet onderzocht ondanks aangepaste afstandsnormen van 10 keer de tiphoogte in andere landen. Het nalaten van degelijk wetenschappelijk onderzoek onder invloed van de windlobby schendt de grondwet, het burendrecht en de afgelegde eed van bestuurders.

De consequenties hiervan zijn ernstig. Persoonlijke aansprakelijkstellingen en massaclaims liggen in het verschiet. Bovendien wordt eenzijdig aangenomen dat wind- en zonne-energie onmisbaar zijn, terwijl alternatieven zoals wind op zee en zon op daken bewezen haalbare opties bieden zonder verdere groei van wind op land. Het CE Delft-rapport en andere studies tonen aan dat klimaatdoelen bereikt kunnen worden zonder het maatschappelijke prijskaartje van wind op land. Het is tijd dat Nederland een stap terugdoet en kritischer kijkt naar hernieuwbare-energieprojecten. De mogelijkheden in de EU-richtlijn moeten worden benut, en een gebalanceerde aanpak, waarin natuur, veiligheid en gezondheid centraal staan, is noodzakelijk. Alleen dan kunnen we onze toekomst bouwen op een rechtvaardige en duurzame fundering.

Vraag4

- Vanwege het belang van wind- en zonne-energie voor het halen van de REDIII doelstelling maakt het conceptwetsvoorstel maximaal gebruik van de mogelijkheid om wind- en fotovoltaïsche zonprojecten generiek vrij te stellen van natuurbeoordelingen, ook als uit de screening blijkt dat er toch negatieve effecten zijn voor natuur- en milieu. De richtlijn biedt dan de mogelijkheid van financiële compensatie. Met de richtlijn kunnen overigens ook infrastructuurprojecten gebruik maken van financiële compensatie (hier biedt de richtlijn geen keuze).

Een bizar voorstel, iedereen heeft zich aan de wet te houden. Particulieren en bedrijven worden zwaar beperkt omwille van natuurbeoordeling. Ontwikkeling is enkel mogelijk bij aantoonbare natuurverbetering. Dan verslechtering toestaan vergroot de opgave voor anderen ten onrechte en geeft een bijzonder slecht signaal aan de samenleving over hoe serieus de overheden natuurherstel benaderen.

Is dit afkoop van de Natuur en Milieu organisaties ?

De vermeende noodzaak voor méér wind op land wordt **klakkeloos aangenomen**, terwijl het een politieke keuze betreft die niet overgelaten mag worden aan de commerciële lobby van de windindustrie. Het *Plan-MER*, bedoeld voor een objectieve beoordeling van milieueffecten, bevat zelfs herhaaldelijk pleidooien vóór wind op land. Voorstanders van windturbines wijzen strengere afstands- en geluidsnormen af, met het argument dat er ‘geen ruimte’ meer zou zijn, maar dit dient kritisch te worden bevraagd.

Zijn extra windturbines op land werkelijk nodig om de klimaatdoelen te halen? De doelen van het *Nationaal Programma Regionale Energie Strategie* (NP RES) voor 2030 (35 TWh hernieuwbare energie op land) zijn al gehaald (zonder MER procedure!). Zonenergie heeft een enorme vlucht genomen en met de bijna 3.000 windturbines op land werd eind 2023 ruimschoots voldaan aan de doelen van het Energieakkoord. Volgens het CE-Delft rapport “*Nut en noodzaak extra wind op land in 2030 en 2050*” zijn er tal van energiebronnen denkbaar om in de toekomstige energievraag te voorzien. Zo blijkt dat enkele procenten méér wind op zee, zonder verdere groei van wind op land, een betere energiebalans oplevert én goedkoper is.

Het rapport “*Het kan met gemak wind op zee en zon op dak*” toont aan dat klimaatdoelen zonder verdere uitbreiding van wind op land haalbaar zijn. Organisaties zoals NLVOW en Windalarm presenteren alternatieven waarmee de energiedoelen op een maatschappelijk verantwoorde manier bereikt kunnen worden. Dit maakt duidelijk dat er wel degelijk iets te kiezen valt.

Zelfs als lokale windenergie goedkoper zou zijn of een betere balans voor het stroomnet biedt, rechtvaardigt dat niet de hoge maatschappelijke kosten.

Windturbines veroorzaken aanzienlijke milieuschade, zoals microplastics en giftige stoffen die ons drinkwater verontreinigen. Hun wieken zijn niet recyclebaar en bevatten schadelijke chemicaliën, met verregaande vervuiling van bodem en oppervlaktewater tot gevolg. De waterzuiveringsbedrijven worstelen al met het filteren van stoffen zoals Bisfenol A (BPA). Het vooruitzicht dat onze (klein)kinderen een giftige wereld erven, is volstrekt onaanvaardbaar.

Vanwege REDIII, de Europese richtlijn voor hernieuwbare energie, probeert de overheid wind- en zonneprojecten generiek vrij te stellen van natuurbeoordelingen, zelfs als blijkt dat ze negatieve effecten hebben. Deze richtlijn biedt weliswaar de mogelijkheid tot financiële compensatie, maar dit voelt als een vorm van omkoping. De maatschappelijke kosten van schade aan natuur en volksgezondheid zijn vele malen hoger dan het nut van weersafhankelijke energieopwekking. Windturbines vereisen enorme hoeveelheden staal, beton en zeldzame grondstoffen, wat de aarde uitput. Ze lekken jaarlijks kilo’s giftig fijn-plastic per rotorblad en vernietigen ecosystemen door dodelijke effecten op vogels, vleermuizen en zeedieren. Bij plaatsing op zee zorgen de hoge geluidsniveaus van installatieprocessen voor enorme verstoringen, zoals desoriëntatie van walvissen en dolfijnen. Dit alles draagt bij aan een afvalberg van niet-recyclebare materialen na slechts 20 jaar gebruik.

Daarnaast moeten systemen dubbel worden gebouwd: wanneer het niet waait of de zon niet schijnt, zijn conventionele back-ups noodzakelijk. Dit verdubbelt de uitputting van resources en is inefficiënt. Om de natuur te redden, wordt zij ironisch genoeg vernietigd.

Er zijn schone alternatieven, zoals kernenergie, die consequent worden genegeerd. Het huidige regeerakkoord stelt vier kerncentrales voor, maar beleidsmakers blijven doordrammen op wind en zon ten koste van bossen en aanvullende vervuiling door bruinkoolcentrales. Het Hof van Justitie heeft geoordeeld dat vrijstellingen van natuurbeoordelingen niet toegestaan zijn, vooral als alternatieven beschikbaar zijn. Toch worden wettelijke vereisten, zoals een *Passende beoordeling* en een strenge *Milieu-Effectrapportage (MER)* voorafgaand aan deze projecten, keer op keer genegeerd.

De overheid heeft een verantwoordelijkheid om wetten en internationale richtlijnen te respecteren. Het omzeilen van deze eisen, onder druk van de windlobby, is onacceptabel. Burgers en bedrijven moeten aan strenge eisen voldoen, maar bij deze projecten worden dezelfde plichten genegeerd. Dit is in strijd met de principes van een rechtsstaat en schendt de grondwet, het burendrecht en milieuverdragen zoals het *Nevele-arrest* en het *Verdrag van Aarhus*.

De natuur, volksgezondheid en toekomst van onze samenleving mogen niet opgeofferd worden aan kortzichtige belangen.

Neem de tijd om de documentaire via deze link te bekijken: <https://youtu.be/WfEUZotRyLI>.

Op de lange termijn is het klimaat altijd aan schommelingen onderhevig geweest. Groenland heet Groenland omdat het vroeger groen was. Het is een door de elite georganiseerde HOAX en Nederland voert het braaf uit, en vernietigt hiermee het eigen land, de eigen natuur en de economie.

Het is beter om al dat geld uit te geven aan klimaat adaptatie.

REDIII betekent kennelijk een versnelde vernietiging van de natuur en het milieu, waarbij daadwerkelijk niets meer geschuwd wordt.